

İNSAN EVRİMİNDE BÜYÜK DEĞİŞMELER BELDİBİYEN MEJOLİTİK TAŞ ÇAĞI KÜLTÜRÜNDE RAKAM EVRİMİ

Profesör Dr. Enver BOSTANCI

*Palaeoantropoloji Kurusu Profesörü ve Başkanı
Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Ankara Üniversitesi*

PALAEOANTROPOLOGUMERIOLOGY

Kazılarını yaptığımız Beldibinde, Kum Bucagi ismi ile anılan yerde Mağara ve kaya sığınagında yaşamış olan Beldibiyen Mezolitik kültürünü yapanlar ve Üst Paleolitik Kemeriyei kültürlerini bırakanlar, burada 10000 ile 20000 sene arasında yaşamışlardır'. Beldibiyen kültürünü yapanlar, Son Taş Çağı diye bilinen Mezolitik toplumu idiler. Mezolitik-Beldibiyen 10000 ile 15 bin yıl arasında yaşamış insanlar tarafından geometrik aletlerden Üçgen, Yanım ay, Trapez, Dikdörtgen, Kare, Romboidal ve Eşkenarlı dörtgen biçimde çakmak taşı dan işlenmiş mikro aletler yapılmıştır'. Bu alet şekilleri ilk defa geometrik formlardan hazırları yazı anlamında kullanılmıştır'. Modern alla-

1- Beldibiyen kültürü ismiel Beldibi köyünden almıştır. Köy Kum Bucagi denen mağaranın bulunduğu yere 3 km. kadar bir mesafededir. Kemerliyei Kültürü Kemer nahiyesinin ismine izaheten verilmiştir. Kemeriyei kültürü 15 ile 20 bin sene arasında yayılmıştır. Kemer nahiyesi Beldibi mağarası 23 km. mesafededir. Beldibiyen ve Kemeriyei kültürlerine ait yazıya bakınız. Bostancı, 1969, Sayfa. 129-172; Bostancı, 1966, Sa. 21-31; Bostancı, 1968, Sayfa. 55-147; Bostancı, 1967, Sa. 51-60;

2- Beldibiyen Geometrik aletleri için bak. Bostancı, 1969, Sa. 168-170, Tablo V, VI, VII; Bostancı, 1968, Sa. 136, 137, 138; Tablo II, III, IV; Bostancı, 1967, 57, 58. Resim 1 de Beldibi duvarlarına Beldibiyen kültürünü yapan insanların duvarlara Demir Oksit ile boyadıkları Sembolik resimleri göstermektedir. Resim 2, Beldibiyen Mezolitik kültüründe bulunan sembolik şeklin çakıl taşı üzerine Kırmızı Demir Oksitle işlenmiş bir eşbe kadim sembolize etmektedir. Resim 3, Yukarıda belirtilen sembolik şekillel yapıtları boyalı demir oksit yumurtaları göstermektedir. Resim 4, Beldibiyen kültürüne ait Altın bürünlerden örnekler göstermektedir. Resim 5, Beldibiyen Mezolitik kültürüne ait Mısır ek uçlarından bazıları gösterilmektedir. Bu resimler burada yerleştirilmesinin sebebi özellikle numaralı kültürün bulunması unutulmuştur. Bak Bostancı, 1967, Sa. (156-157-158) Dergi Tarihleri yanlılıkla yazıya gösterilmeden bırakılmıştır.

3- Beldibiyen Kültürü yapmalarına ait çakmak taşından bulunan bu f şeklindeki aletler, duvardaki demir oksitle boyalı şekillere imtibak ettiği için aynı yere, bunların rakam olarak kullanıldıkları anlaşılmıştır. Aynı şekiller: geometrik şekillerden ibarettir.

bede bulunan ve Menşini teşkil eden I, L, Y, V, T şekillerine benzeyen çakmaktaşıdan semboller yapmışlar ve bunlarla sayı ve rakam sistemini kurmuşlardır. Bu taştan yapılmış rakamlar Mezolitik Beldibiyen kültüründe bulunmuştur ve manaları, işleyiş usulleri, 21 senelik çalışma sonunda 1968 de çözülmüştür (Tablo 1).

Beldibiyen Mezolitik Prehistorik insanları sembolik şekillerle yazı yazmasını, sayıları ve saymasını biliyorlardı ve bunlardan bazı- larını oturdukları yer olan Kaya Sığınağı duvarına Demir Oksit, Aşa Boyası ile çizmişlerdir. İlk yazı örneği olan bu şekiller okunduktan sonra bir kısmının rakam olduğu ve bazılarının da yazı şekillerine ait oldukları tespit edilmiştir.⁴ Yazı şekillerini Demir Oksit ile boyadıkları deniz çakıl taşlarına yapıp oturdukları yere isabet eden tabakalar arasında bıraktıkları yerde bulundu. Aynı yazı şekillerinin çok çeşitli tiplerini bazen kayalara, bazen çakıl taşlarına yazdıkları gibi kemik- lere de çiziyorlardı. Önemli buldukları rakamlara ait şekilleri kemik- ler üzerine de işledikleri görülmüştür.⁵

Bu insanların dillerinin olduğu ve konuştukları anlaşılmıştır. He- celi kelimeler ve cümle yapmasını biliyorlardı. Kendilerine göre bil- gilerini ifade edecek kelime hazineleri mevcuttu. Prehistorik insana- ra ait kelimelerin çözülebilenlerinin sayısı 1800 u geçmiştir. Kelime gu- ruplarına ait yazı şekillerininin 96 adedi çözülmüştür. Böylece Beldibi- yen Mezolitik Kültürüne ait insanların inançları, avelikları, sanat eserleri, teknikleri hakkında bir çok bilgiler derlenmiştir. Elde edilen yeni bilgilere göre bu insanların eski düşüncelerimize nazaran farklı bir seviyede fikren gelişmiş, fizik yapılarının da bugünkü modern insan ırkına yaklaştığını gösteren deliller de ele geçmiştir. Beldibiyen Me- zolitik Prehistorik adamları Resim ve Gravür san'atını da iyi biliyor- lardı. Çakıl taşına işlenmiş bir balık gravür san'atına, duvarlara boyan- mış şematik şekillerde resim san'at fikrine ait örnekler vardır. Bunlar Naturalist değil, her şeyi şematize ederek ifade eden ve bugün geçerli olan yeni san'at akımının ilk öncüleridir. Demir Oksid, daha eski olan ve alt katlarda bulunan Kemeriyeen kültüründe, tabii yumru-

4- Beldibiyen Kültürüne yapılarının duvarlarına Demir Oksit ile çizdikleri sembolik şekillerin sayısı 12 sanedir. İlk yazıda 15 i iyi görüldüğü için çizilecek sayıdedilmiştir. Bbk Bostancı, 1959, Sayfa 164 Tablo I. Bostancı, 1977, sayfa 179-187.

5- Modern alfabede bilinen I, L, T, V, Y harflerine benzeyen çakıl taşından imal edilmiş Mezolitik rakamları için bkz. Bostancı, 1968, Sayfa 158, Şekil 1, 2, 3, 4, 5.

lar halinde bulundu. Kemeriyen Üst Paleolitik kültüründe yukarıda saydığımız Rakam, Yazı, Şematik resim ve Gravür, Kemik işçiliği san'atının menşei olduğunu gösteren deliller bulunmuştur. Kemeriyen devri Üst Paleolitik, Avrupada Üst Perigordinen, Gravenien ve Üst Aurignacien, karşılığında bir kültürdür⁶. Kemeriyen kültürünü yapanların konuştuıkları Dilleri vardır, kelime yapabiliyorlardı.

Anadolu'da dilleri bilinen en eski Çivi yazısının nülattan evvel 3800 yıllarına kadar indiğini biliyoruz. Son çalışmalara göre Proto Sümerlere ait bazı yer isimlerinin çözüldüğünü Kramer şifacın, Mellart'a söylemiş ve M.Ö. 4000 yıllara kadar eski olduğu yazılmaktadır⁷. Bu tarihten sonraki Neolitik ve Paleolithic devirler meçhuldür⁸.

Anadolu'da Neolitik devirde lisan vardır⁹. Paleolitik Lisanın tam çözüm şekli, Beldibiyen Mezolitik devir kültürüne ait belgelerle mümkün olmuştur. Bu belgeler diğer devirlerde, şekilleri ile başka dillerde kullanıldıklarını gösteren misaller mevcuttur. Beklibiyen Şematik Resim San'atının Üst Paleolitikten, Neolitiğe kadar Asya, Avrupa ve Afrika kıt'alarında yaygın olduğunu görüyoruz ve fakat bunların yaşlandırılması, hangi kültürlere ait olduklarını kesinlikle tayin etmek, araştırmacılar tarafından müsbet delillere göre yaşları ve zamanlarına göre, teşhis ve tayin etmek güçlüğüne rağmen bunların devirleri daima verilmiştir. San'at eserleri ile en kesin yerlerden, Beldibiyen kültür seviyelerinde bulunan aleiler, san'at eserleri, duvarlardaki san'at eserleri ile benzerlik ve aynilik göstermesi bakımından en güzel örnektir.

Kazılarını yaptığım Beklibiyen Mezolitik Kültürü (Mezolitik Taş Devri) imanlarına ait Rakam, Yazı bilgilerini buldum ve Dillerini çözü-

6- Kemeriyen Üst Paleolitik Kültürü Anadolu'da henüz henüz bulunmayan bir Taş Devri kültürüdür. Kronolojisi için bak. Bostancı, 1969, Sayfa: 170, 174, 175, 176; Bostancı, 1968, Sayfa 130.

7- Mellart, 1973, Sayfa: 220-231, 242. Mellartı incalanan sonucu koyduğu dectir, Kalkolitik devreye kadar Orta Doğuda eski İnanışın dillerin varlığı kaydedilince. Hentur bu hususlar gerçek aradıkları ile açıkça neyredilmediğini belirtmektedir. Neolitik lisanlarına ait bilinen kelimeler henüz yayınlanmamıştır. Müşaviri bu hususların henüz yayınlanmamış kelimeler yayınlarına henüz henüz olan bir bilginin bulunmadığını kaydetmektedir.

8- Anadolu'da Neolitik devrin lisanları Beklibinde çözülmüştür. Bu gerçek neydeni çözüncü Çatal Hüyük Obadüyen aleilerine verilen isimler çözüldükten sonra bu iki yeni dillerinin aynı olduğu anlaşılmıştır. Kültür farkları ve zaman farklılıklarına rağmen yapı ve ünye Çatal Hüyük Neolitik dilinin Proto Sümerlerden ziyade Beklibiyen çatal Hüyük çözümler seviyesindeki lisanların yaptıkları kelime ve seslerine yakınlık göstermektedir.

9- Anadolu Neolitik ve Mezolitik devrine ait kelimeler neyredilmekte olan yeniye kılınılmıştır. Bostancı, 1978, Sa. 165-166. Aynı Doğuda

düm. Belbahiye Kültürüne (Alt Mezolitik) ait heceli kelimelerle farklı lisanslarının bulunduğu tespit edilmiştir¹⁰. Bu insanlar Beldibiye Kültürünün geliştiği yere yakındır. Takriben 300 metre deniz seviyesinden yukarıda Çam dağının bir küçük vadisinin sonunda bulunuyor¹¹. Üst Paleolitik Kemeriye Kültürünü yapanlarda konuşuyordu ve lisanslarına ait kelimeler çözülmüştür¹². Yine kazılarını yaptığım Antakya'da kanal mağarası sakinleri Orta Taş Levallois-Mausterien ile Alt, Orta Aurignacien kültürlerini yapmışlardır¹³. Dilleri vardır konuşabiliyorlardı. Kazılarını yaptığım Alt Paleolitik sahası Dülük'te El baltası kültürü ile yavaş kültürünün iyi geliştiği bir sahadır ve dillerinin mevcut olduğu, konuşabildikleri kelime hazinelerinin olduğu anlaşılmıştır¹⁴. Bu kültürler iki milyon ile 9000 sene arasında yer almaktadır. Bu kültürlere paralel Alt Taş Kültürü ve Levalloisien kültürüne ait elhalkaları ve yavaş kültürü iyi gelişmiştir ve bu kültürü yani Yonga ve El baltası kültürünü yapanların dilleri vardı ve konuşabiliyorlardı. Anadolu'da Taş Devri İnsanlarının konuştuklarını ve dillerinin bulunduğunu kelime topluluklarının farklı olduğunu biliyo-

10- Belbahiye Kültürü Ortama bağlanmada yapılan araştırmalar tarafından meydana getirilmiştir. Kültürü yapanların arasında Brakelstil tiplerine bulunduğu ve Beyaz Alpin iklimi ait oldukları anlaşılmıştır. Anızemil, Mezolitik ve Biometrik özellikleri sebebiyle bir tekniğin temsil etmektedir. Belbahiye adınılarına Taksonomi esaslarına, jeolojik oluşumuna göre Homo Sapiens Belbahiense denmeye uygundur.

11- Botanica, 1962, Sayfa 239-292.

Botanica, 1968, Sayfa 81-90; 118-122, Sayfa 140, Tablo 5, Şekil (1-8).

12- Kemeriye, Beldibiye Kültürünün altında Magdalenien, Gravetien Üst Aurignacien katmanları tipte bir Üst Paleolitik Kültürüdür. Bu Kültür esas itibarı ile Beldibiye Kültüründe görülen özelliklerin bazılarına nazik teşkil eden bir kültürdür. Kemeriye Rakam ve Yanıkta'nın ilk belirlenim magdalenien edilecek bir üst kültürdür. Anadolu'da Aynedize harabeleri zamanı bölgesinde ve deniz kıyılarında gelişmiş bir kültürün karakteristik özelliklerini göstermektedir.

13- Çankırı Kanal Mağarası ilk defa 1 Eylül 1966'da geliştirilmiş ve burada Üst Paleolitik Alt ve Orta Aurignacien Kültürü bulunmuştur. Bu kültürün altında Yavaş Kültürü Levallois-Mausterien'e teşkil edilmiştir. Kanal Mağarası sahile denizden 18-19 metre yükseklikte Helvetien kültürlerine yakın mağaralardan birisidir. Diğer mağaralarından farklı olarak, Kanal Mağarası Roma'dan itibaren tahrip edilmiştir. Kanal Mağarası depozitleri karada sol kenarında deniz seviyesinde kalması bu kültürlerin muhafazasına sebep olmuştur. Botanica, 1968, Sayfa 15-22, Botanica, 1973, Sayfa 18.

14- Dülük Köyünde ve çevre ile ilişkili Dülük'te Alt Taş Devri Kültürü Tuzlayıcı bilinen en eski Taş Çağı kültürüdür. Burada Terra iklimi hüküm sürmektedir. Ve yüksek el baltası toplandı. Çakmak taşından yapılan aletlerin çok küçük üyesi vardır. Alt Taş devrinin her kademesini temsil edecek tekniklerde yapılmıştır. Bot. Botanica, 1962, Sayfa 87-162. Botanica, 1973, Sayfa 312-332.

rum. Son çalışmalarıma göre Homo genüsünün öncülerinin konuştuğu ve bir kelime yapısında, cümle anlamında dil tekniğine sahip olduklarını anlamam ve diğer devirlerde cümle şekline değişen bir konuşma evrimini görmüştür. Her yer aynı dildedir.

Anadolu'da Altı, Onta, ve Üst Taş Devirlerine ait dillerin Afrikadaki Homo Paltroantropus Habilinensis yahut Homo Habilis türünün dilinden farklı diller olduklarını buldum. Anadolu'da diller Taş Devirlerine göre bölgelerde küçük guruplar arasında gelişip düzen kazandığını görüyoruz ve dillerinin farklı olduğuda iyice farkedilmektedir. Butun Prehistorik Taş Devirlerinde konuşulan lisanslarda müşterek bir yapının bulunduğu da sezilmektedir. Benzer hece ve ek sistemleri vardır.

Bu çalışmalarına göre Homo Genüsü İnsandı ve konuşma özelliği ile diğer memelilerden ayrılıyorlardı. Bu günkü insanın en eski türü üç milyon sene gerilere kadar gidebiliyor. Son iddialara göre Afrikada insan üçbuçuk milyon sene eskidir ve daha öncelerine ait insanın filojenisini gösterebilecek muhtemel deliller henüz bulunamamıştır¹³. Anadolu'da yaşamış ve Fosil kalıntıları bulunmuş olan en eski insan soğilleri Homo Sapiensius (sapiens) Neandertalensis, Homo Sapiensii (sapiens)Çevlikiyensis, Homo Sapiensii (sapiens) Belhasinensis, Homo Sapiensii (sapiens) Çatalensis, Homo Sapiensii (sapiens) Eurafrikanensis, Homo Sapiensii (sapiens) Mediterraniensis ırklarının 7000 ile 300.000 sene eski oldukları kabul edildiğine göre, bunların konuşabildiklerini her şeylerini izah edebilecek kelimeleri vardı ve cümle yapmaya başladıklarını buldum¹⁴. Bu sayıslardan sonraki bilinen ırkların Homo sapiens türüne ait olduğu ve gelişmiş dilleri konuştukları bir gerçektir. Anadolunun son istilâcıları Türkler Homo Sapiens Alpinensis ırkına aittiler¹⁵. Bu ırkın Kökleri Taş Devirlerine kadar uzandığını gösteren deliller gün geçtikçe artmaktadır. Dil evrimleri yeni keşiflerle daha iyi aydınlanabileceğine ve ilişkilerinin ne olduğu ortaya çıkacağına inanmaktayım.

13- Beynelmilel Prehistorik ve Protobistorik kongre 13-18 Eylül 1976 da Fransa'da Nice de yapıldığı zaman, bu kongre bütün afrikada insanın üç milyon eski olduğunu bildirtti. Afrika'da bulunan en eski fosil insanın da 3-3,5 milyon seneye ait olduğu Beynelmilel kongre tebliğlerinde yer almıştır. 20 Human, Coppern, Tarih 1974 Şa. 121, bu tebliği yapılmıştır.

16- İnsan Genüsünün yeni Toksonomu ile ilgili etütte kullandığımız yeni serilere göre insanlar, miler ve ırkları gösteren belgeler koymuştur. Bu araştırma için Bozarcı, 1979. Sayfa 391-391; Bozarcı, 1975. Sayfa 61. Tablo, 1, 11,

12- Bozarcı, 1969. Sayfa 1-222.

PALAZDANTHROPIUNUMEROLOGY
ENKİ İNSAN NUMARA BİLİMİ

Beld-İyyen Mesulika Tag Uç Kùltürara Yapanların Sayıları,
Sayıları kelimelele Kıs ve uzun okunmaları
Tablo 1

	I, İkışi	Bir	One
	Si, Sidiş	İki	Two
	Sid, Sidişka	Uç	Three
	Sie, Sidişta	Dört	Four
	Siş, Sidişkaşta	Beş	Five
	Sin, Sidişnadika	Altı	Six
	Sid, Sidişnatina	Yedi	Seven
	Sina, Sidişnatinatina	Sekiz	Eight
	Sini, Sidişnatintini	Dokuz	Nine
	Sidi, Sidişntini	On	Ten
	Sie, Sidişntinini	Onbir	Eleven
	Sitini, Sidişntinini	Oniki	Twelf
	Sita, Sidişntinata	Onuç	Thirteen

ÖZET

Beldibiyen Kum Bucagi Beldibi Mağara ve Kaya sığınagında bulunan bir Mezolitik kültürdür. Beldibiyen Mezolitik kültürünü yapanlar Çakmak taşından yaptıkları üç Rakamla bildikleri sayıları yazmayı başarmışlardır. Bu kültürde beş rakam tipi diye adlandırılmış çakmak taşından harf şeklinde sayılar vardır. I, L, V, Y, T. Tipindeki sayılardan yalnız üçü I, V, Y kullanılarak çözüldüğü 36 sayıyı yazabiliyorlardı. Bunlar için yeteri kadar çakmak taşından sayı yapmışlardır. (Tablo I)

Taş devri Neolitik, Mezolitik, Üst Paleolitik, Orta Paleolitik ve Alt Paleolitik insanların, konuşabildikleri dilleri vardı. Kelime yapılabiliyorlardı. Taş Devirleri Lisanelerinde hece ve ses yapılarında yakın benzerlikler vardır. Asya, Avrupa ve Afrika Paleolitik insanların konuştuğunu ve kelimeler yaptıklarını aletlerine isim verdikleri anlaşılmıştır.

Taş Devri insanların yaptıkları taş aletlerinin isimlerini gösteren kelimeler tespit edildi ve hayatları hakkında, Tabiat yapıları ve Doğaya karşı olan durumlarını çözmek imkânını veren kelimelerde vardır. İnancları, avcılıkları, alet teknikleri, sosyal hayat yapıları, güçleri ve gıda sistemleri hakkında etraflı bilgiler ve kelimeler Çözümüştür. Beldibien Mezolitik devrinde rakam bulma ve taştan imal etme insan evriminde büyük bir değişimdir.

BİBLİYOGRAFYA

- Bostancı, E.** 1973. *Homo Sapiens Çetlikensis in the Canal and Big Caves of Çetlik near Samandağ of the Province of Antalya on the Mediterranean Coast of Anatolia*, Antropoloji, Sayı 6. Sayfa 29-56.
- Bostancı, E.** 1969. *An Examination of The Maxillar Deciduous Canines discovered In the Levallois-Mauserian and Mandibular Molar in the Lower Avarignacien Level of the Canal Cave*, Antropoloji Dergisi Sayı 5, Sayfa 9-20.
- Bostancı, E.** 1969. *Kanal Mağarasında Levallois-Mauserian seviyede keşfedilen bir üst süt Canine ile, Alt Avarignacien Seviyede bulunan bir Mandibular Molar hakkında İnceleme*, Antropoloji dergisi, Sayı 5. Sayfa 21-43

- Bostancı, E.** 1969. *A Research on the New Middle and Upper Pleistocene Man Cultures in Sivas, Anatolia.* Antropoloji Dergisi Sayı. 5. Sayfa. 83-99.
- Bostancı, E.** 1969. *A Research on the Solutrean and Adıyamanian Cultures Surrounding of Adıyaman.* Antropoloji Dergisi Sayı. 5. Sayfa. 45-82.
- Bostancı, E.** 1969. *A Research on the Proto-Solutrean and Adıyamanian Cultures Surrounding of Adıyaman.* Antropoloji. No. 5. PP. 45-82.
- Bostancı, E.** 1969. *A New Research on the Paleoanthropological, Prehistoric and Quaternary Problems of the Adıyaman Province in the South East Anatolia.* Antropoloji, Sayı 6. Sayfa 69-119.
- Bostancı, E.** 1969. *a Sivas Kazılarında çıkan kafatasların incelenmesi ve eski Anadolu Halkları ile olan müvabakları. Study of the Skulls From the Sivas and the Relation with the Ancient Anatolians.* Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi. No. 185. Paleolantropoloji Kürsüsü Seri III. Sayfa. 1-222.
- Bostancı, E.** 1968. *Beldibi ve Belbaşı Mezolitliği ve diğer Mezolitik buluntularla olan müvabakları. The Mezolithic of Beldibi and Belbaşı and the Relation with the other Findings in Anatolia.* Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi. Antropoloji Dergisi. Vol. 3. Sayı 3. Sayfa 55-147.
- Bostancı, E.** 1968. *Mağaracık ve çevresinde 1966 yaz mevsimi kazıları ve yeni buluntuları.* Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi Vol. 3. Sayı 9. Sayfa 19-53.
- Bostancı, E.** 1968. *Belbaşı Kültürü ve bu kültür üzerinde bir tetkik.* Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi. Vol. XXV. Sayı 3-4. Sayfa 1-48.
- Bostancı, E.** 1967. *Morphological and Biometrical examination of Some Skulls from the Sivas Excavations.* Türk Tarih Kurumu. Belleten, Vol. XXXI No. 121. Sayfa 1-48.
- Bostancı, E.** 1967a. *Beldibi ve Mağaracıkta yapılan 1967 yaz mevsimi kazıları ve yeni buluntuları.* Türk Arkeoloji Dergisi Sayı XVI-1. Sayfa 51-60.
- Bostancı, E.** 1966. *Beldibi Kazılarında çıkan önemli sanat eserleri. Important Artistic Objects From the Beldibi Excavation.* Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi Vol. 1. Sayı 2. Sayfa 21-31. Resim I-III.

- Bostancı, E.** 1964. *Human Fossil Remains in Beladıbi and Belbaşı Rock Shelters on the Mediterranean Coast of Anatolia*. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi. Antropoloji Dergisi. Cilt 1. Sayfa 121-131.
- Bostancı, E.** 1963. *Fossil Remains of Upper Paleolithic and Mesolithic man in Beldibi and Belbaşı Rock Shelters on the Mediterranean Coast of Anatolia*. Bericht Über die 8 Tagung der Deutschen Gesellschaft für Anthropologie. Sayfa. 253-262.
- Bostancı, E.** 1962. *Belbaşı Kaya Sığınağında bulunan Üst Paleolitik ve Mezolitik Endüstri Belbaşı Kültürü. A New Upper Paleolithic and Mesolithic Facies at Belbaşı Rock shelter on the Mediterranean coast of Anatolia*. The Belbaşı Industry. Belleten. Volum. XXVI. Sayfa 293-292.
- Bostancı, E.** 1961. *Güney-Doğu Anadolu Araştırmaları. Dülük ve Kartalın Chellean ve Achallean Endüstrileri. Reserches in South East Anatolia, The chellean and Achallean Industry of Dülük and Kartal. Anatolia. Sayı VI. Sayfa 87-1762.*
- Bostancı, E.** 1959. *Researches on the Mediterranean Coast of Anatolia. A New Paleolithic Site at Beldibi Near Antalya, Anatolia. Vol. IV. Sayfa. 129-178.*
- Bostancı, E.** 1978 *İnsan Evriminde Değişen Düzlemleri Anadolu'da Taş Çağı Devirlerinde İnsan Türlerinin, Kültürlerinin ve Dillerinin Eski mi üzerinde kazılar. Antropoloji. Sayı 8. Sayfa. 147-190.*

RESİMLERİN İZAHI

Resim I- Beldibiye Kültürünün bulunduğu Kum Boşağı Beldibi Mağara ve Kaya oymağının bulunduğu yer, çam ağaçlarının arkasında kalıntıların dibinde görülmektedir. Fikirli kumluklarından çekilen resim çam ağacının denize inan kısmını göstermektedir. Resim yazan tarafından çekilmiştir.

Resim II- Deniz kenarından Beldibi Kum Boşağı Mağara ve kaya oymağının görünüşü. Resim Yazan tarafından çekilmiştir.

Resim III- Beldibi Kum Boşağı Kaya Sığınığı davutunda bulunan Balık, Yaza ve Sembedik resiminde kullanılan renkte aynı boyaları ile yapılan zanaatî resimleri göstermektedir.

Resim IV- Beldibiye Mesoleül Kültürünü karakterize eden yazın ay, üçgen akelerinden bazıları. Her tarafı dik açılımlı Minik ve Mikro burun çeşitlerini göstermektedir. Mikroburunlar arasında Krikobey Mikro burunları Tardemoraasiyen Mikroburunları ile normal mikro burunlar vardır. Ayrıca yeni bir tip mikro burun Beldibiye Kültürüne ait bir teknik ile yapıldıkları görülmüştür. Bunlara Beldibiye Mikroburunları denilmektedir beraber Mikro Burun BOSTANCI Demirek kutar verdim.

Resim V- Beldibiye kültüründe yazılar için kullanılan çam uç rakamı görülmektedir. Her tarafı dik açılımlı İki, üç, V altı ve Y uç rakamları temül etmektedir. Bunlara Hıa ile Hıç, Hıç, Sıdığa demiyordu.

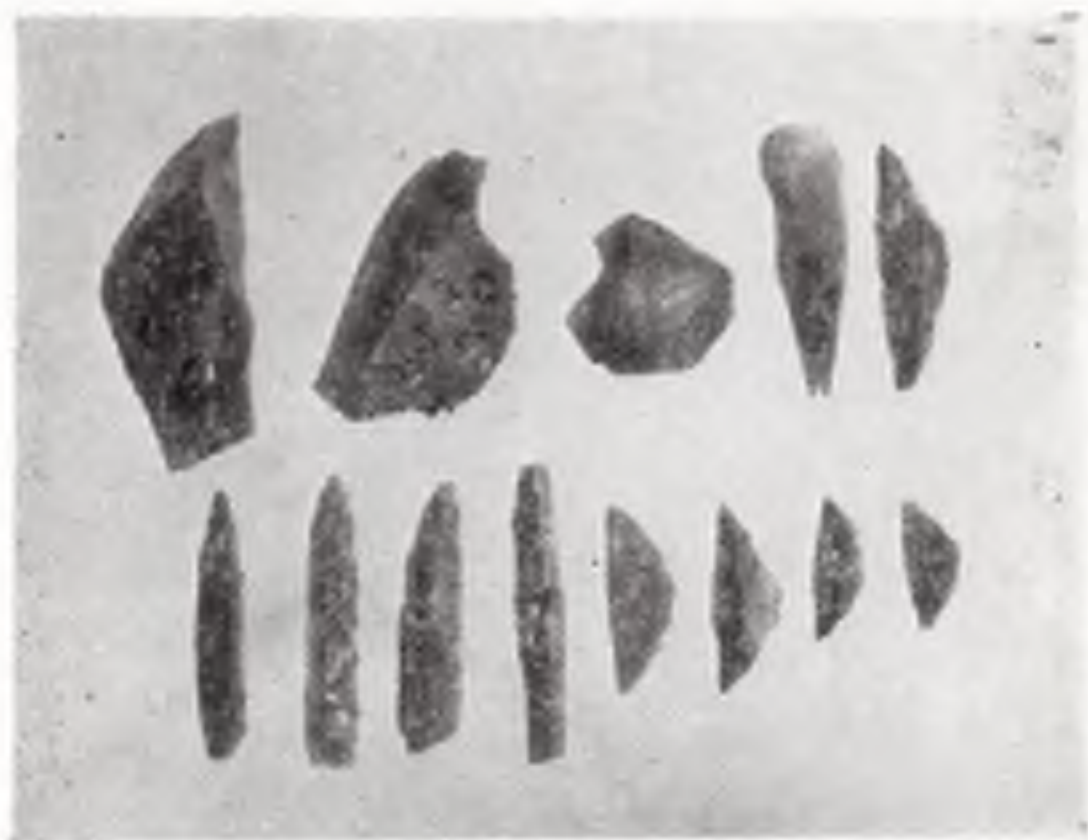
Resim 1

Реша 2

Resim 1

Kerim 4

Kerim 3